

Tilskudsmuligheder og regler

Naturrådgiver
Anne Robenhagen Ravnshøj
arr@jlbr.dk
tlf: 76602392

Emner

- Kort om Grundbetaling og græs
- Rekreative arealer
- Pleje af græs og naturarealer
 - Regler
 - HNV-værdi
 - valg af græsningsmetode
 - plakat
- Hegning og rydning i Natura2000
- Særlige levesteder for Bilag IV-arter
- Hydrologiprojekter
- Lavbundsprojekter
- Minivådområder
- Få overblik over dine MVJ-tilsagn
- Vildtpleje

Dyrkbarhed og Grundbetaling

- Græsarealer skal være så tørre og have en sådan beskaffenhed, at de kan afgræsses eller udnyttes til slæt i følgende perioder:
- **Permanent græs: 1. juni til 31. august**
- **Græs i omdrift: 15. maj til 15. september**
- Arealer over 100 m² der ikke er slået/afgræsset , er ikke støtteberettigede
- Arealet skal være støtteberettiget hele kalenderåret

FRA 2015 ER SLÅNINGSKRAVET EN STØTTEBETINGELSE OG IKKE ET GLM-KRAV!

Enten slåning af hele arealet

- Slåning mindst én gang om året i perioden fra 1. juni til 15. september
- Arealer over 100 m², der ikke er slået, er ikke støtteberettigede

Eller afgræsning

- Over 50 pct. af arealet skal bære præg af afgræsning og være under 40 cm pr. 15. september
- Arealer over 100 m², hvor plantedækket ikke bærer præg af afgræsning er ikke støtteberettigede

Nye regler for plantedække på græs med Grundbetaling

- Alle arter af græs, grøntfoder og naturligt forekommende urter er støtteberettiget i grundbetalingsordningen
- Dvs. ingen negativliste på græsarealer i 2015
- Landbrugsarealer med græs kan derfor godkendes uanset plantesammensætningen, hvis aktivitetskravet om slåning eller afgræsning er overholdt
- Dog: Områder over 100 m², der ikke består af græs eller andet grøntfoder, f.eks. **vedplanter, herunder lyng, revling, mosebølle, mos, lav o.l. er ikke støtteberettiget**

Rekreative arealer

- Arealer med offentlig adgang (rekreative)
 - Er hovedanvendelse landbrug? Begrænsninger i forpagtningskontrakt, lokalplaner. Dokumentation i form af faktura, CHR-registrering af dyr..
 - Er der befæstede stier, borde/bænke, skraldespande, legepladser, bålpladser eller lign?

- NAERs guide:

http://naturerhverv.dk/fileadmin/user_upload/NaturErhverv/Filer/Tvaergaaende/EU-arbejdet/Landbrugsreform_-_direkte_stoette/Guide_til_arealer_med_offentlig_adgang.pdf

6 spørgsmål med overvejelser

1	Er arealet underlagt et rekreativt hovedformål?	Hvis dit græsareal i lokalplan, fredningsdeklaration eller andre officielle udpegninger er udlagt eller beskrevet som et rekreativt areal, så skal du svare ja. Det samme gælder, hvis arealet ofte bruges til andet end landbrugsdrift. Hvis du svarer ja til spørgsmålet er det vigtigt du går igennem de næste 5 spørgsmål, da der så vil være særlige krav til, at du kan dokumentere den landbrugsaktivitet der foregår på arealet, før det kan betragtes som berettiget til grundbetaling. Hvis arealet ikke er udlagt til at skulle bruges til andet end landbrugsdrift, og arealet bruges landbrugsmæssigt, så skal du svare nej, og du behøver ikke gå igennem de næste 5 spørgsmål.	Ja	Nej
2	Er arealet indrettet til rekreativ brug?	Hvis der er spredte borde/bænke, bålpladser o. lign. henover arealet eller befæstede stisystemer på kryds og tværs, så skal du svare ja. Hvis det derimod kun er en del af arealet, der er direkte indrettet til rekreativ brug, og denne del er afgrænset fra resten af arealet med landbrugsdriften, og du ikke søger støtte for den del af arealet, så skal du svare nej.	Ja	Nej
3	Bruges arealet rekreativt?	Hvis den rekreative brug foregår over hele arealet, så skal du svare ja.	Ja	Nej

NATURPLEJE: FOKUS PÅ AT FREMME OG BEVARE SJÆLDNE OG TRUEDE DYR OG PLANTER

HA' FOKUS PÅ

- Forpligtigelserne i jeres tilsagn
- At der kan være forskellige regler for tilsagn indgået i forskellige år
- Søg ikke tilskud til tvivlsomme områder
- Væsentlige ændringer i regler og kontrol
- Samspil med Grundbetaling
- At alle delarealer skal plejes

Pleje af græs- og naturarealer 2015

- 5 årige tilskud
- Ingen gødning, sprøjtning
- 1. maj til 20. juni: Plantedækket må ikke slås (hverken afpudsning eller slæt)

Tilskud til pleje af græs og naturarealer 2015

Forpligtigelse	Tilskud uden GB	Tilskud med GB
Afgræsning	2.600 kr/ha	1.650 kr/ha
Slæt	1.050 kr/ha	850 kr/ha

GB: Grundbetaling, alm. rettighed ca. 1.900 kr/ha med den grønne støtte

Pleje af græs- og naturarealer 2015

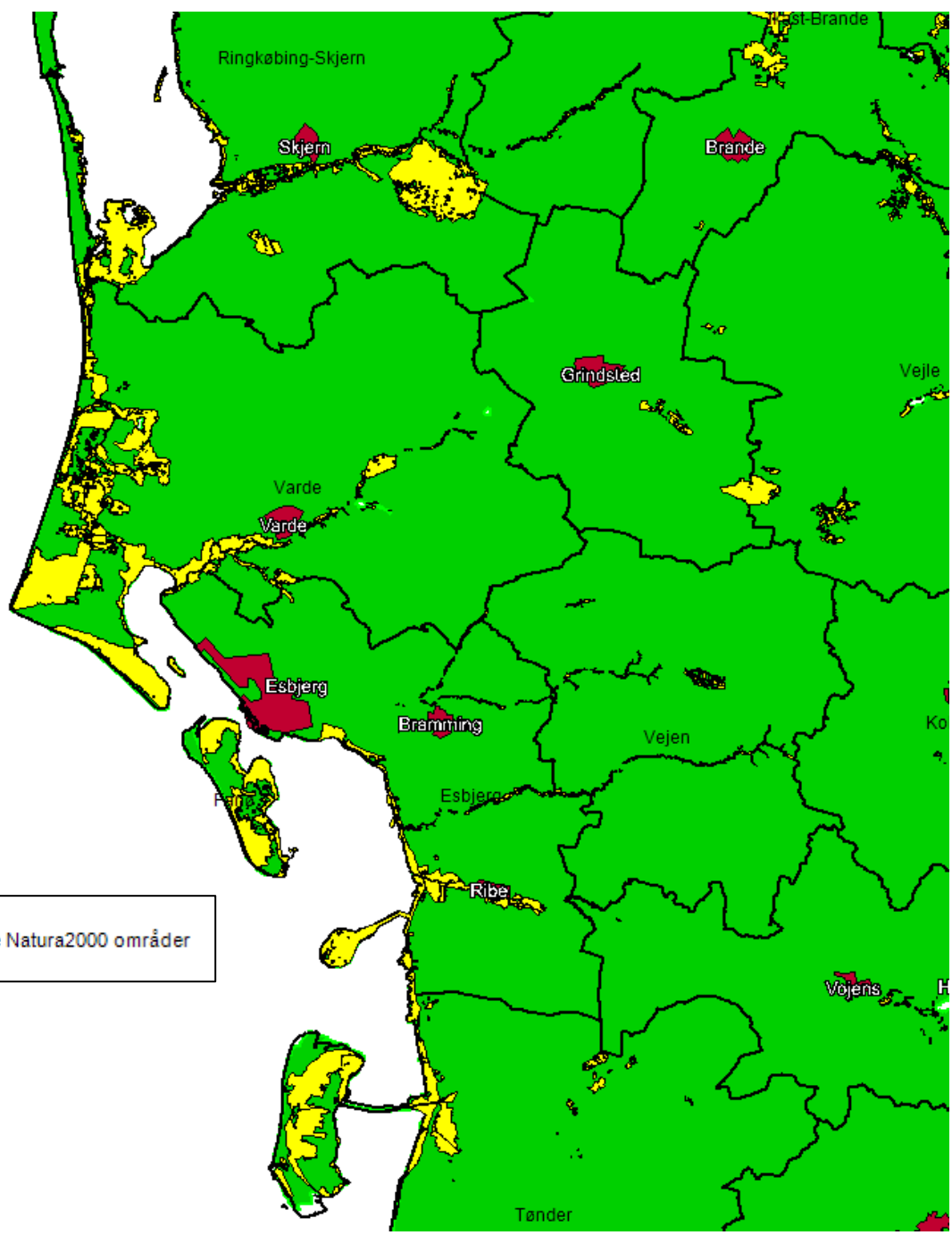
Pleje af græs- og naturarealer kan søges indenfor:

- Indenfor de særlige Natura 2000-arealer til pleje (50 % areal indenfor)
- Marker udenfor Natura 2000 med en HNV-værdi ≥ 5
- Gentegninger indenfor Natura 2000
- Marker der indgår i et Vådområdeprojekt (LDP)

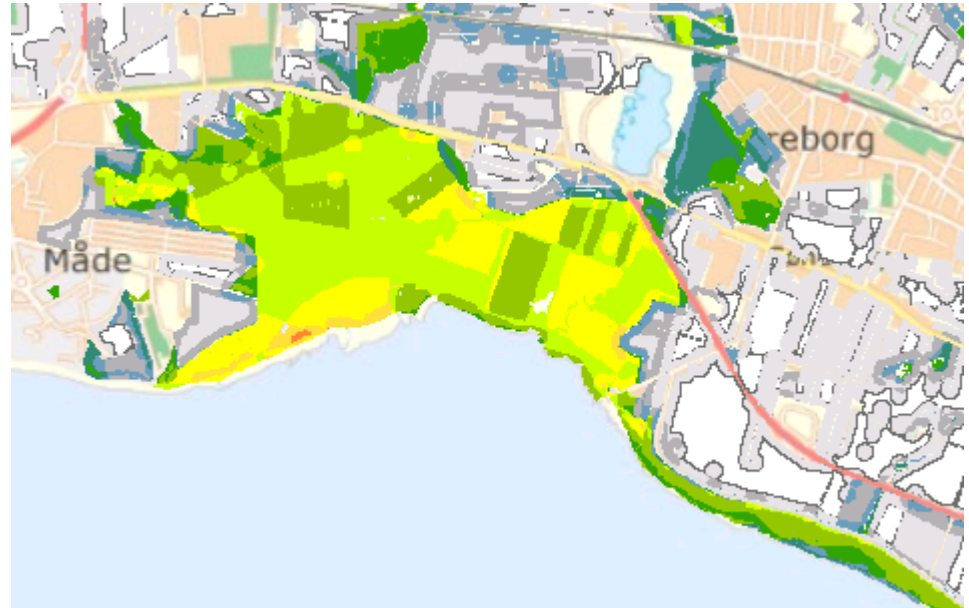
Særlig Natura2000

 Særlige Natura2000 områder

Høj Natur Værdi (HNV)

- Kystnærhed
 - Lavbundsareal
 - Skråning/Skrænt
 - Beskyttet natur
 - Nærhed til beskyttet natur
 - Nærhed til småbiotop
 - Ekstensiv landbrugsdrift
 - Levesteder
 - Økologisk mark
 - Planteindikator 1
 - Planteindikator 2
 - Planteindikator 3
 - Forekomst af rødlistet/bilags art 1
 - Forekomst af rødlistet/bilags art 2
-
- Markens HNV værdi er den højeste værdi der ifølge kortet er tildelt 0,1 ha af marken

Hæv din HNV-værdi

- HNV-værdierne kan påvirkes (opdateres 31. august hvert år)
 - Kommunerne registrere planter på arealet
 - Rødlistede arter (f.eks Hare) eller Bilag IV arter registreres på fugle og natur

Status: Pleje af græs- og naturarealer 2015

- Begrænset midler fremover
- I 2015 har følgende fået
 - Indenfor de særlige Natura 2000-arealer til pleje
 - Marker udenfor Natura 2000
 - HNV-værdi = 6 eller mere
 - Marker over 12 ha med HNV 5
- Samlet antal tilsagn i 2015 = 28.400 ha
- Samlet antal ha med afslag = 6.600 ha.

Lempelser

Betingelser	Tilsagnstype 52, 56, 57	Tilsagnstype 66, 67
Mulighed for at tilskudsfodre	Nej - Kun med dispensation	Nej - Tilskuds fodring i kalveskjul dog tilladt
Brug af halm til strøelse	Nej – kun med dispensation	Ja
Muligt at komme ud af tilsagn ved salg eller bortforpagtning.	Nej	Ja
Tilskud til GLM søer	Nej	Ja
Forbud mod vanding	Ja	Nej
Forbud mod aktivitet der medfører erosion	Ja	Nej
Afgræsningsmetode	Vælges mellem • Fast græsningstryk 1. juni til 31. august • Tæt og lavt plantedække pr. 31. august	Vælges mellem • Fast græsningstryk 1. juni til 31. august • Kan ikke kombineres med grundbetaling • Synligt afgræsset 15. september
Krav til antal storkreaturer ved fast græsningstryk	1,5 sk/ha – lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning	1,2 sk/ha – lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning

Slæt

- 1. maj til 20. juni: Plantedækket må ikke slås (hverken afpudsning eller slæt)
- 21. juni til og 15. september: minimum 1 slæt
- Materialet skal fjernes
- NYT: Kan ikke erstattes med afgræsning – må gerne supplere med afgræsning

Valg af kontrolform ved afgræsning

– 2 muligheder

Synlig afgræsning

- Arealer med Grundbetaling og ensartede arealer der kan slås, hvis nødvendigt

Fast græsningstryk

- Arealer uden Grundbetaling Ekstensive naturarealer

Synligt afgræsset

Arealet skal d. 15. september være synligt afgræsset
- 31. august for tilsagn indgået før 2015

- Afgræsses i periode 1. juni – 31.8./15. 9.
- Dyrene behøver ikke at være på arealet hele perioden
- Arealer over 100 m² der ikke opfylder kravene skal trækkes ud af ansøgningen
- Arealer med GB:
 - Min. 50 pct. af plantedækket er tydeligt afbidt og minde end 40 cm.
- Arealer uden GB:
 - Min. 50 pct. af plantedækket er tydeligt afbidt. På hede, dog 50 pct. mellem lyngen.

Fast græsningstryk

- Vælges til ekstensive arealer
- Dyrene *skal* gå på arealet i juni, juli og august
- Fra 2015 min. 1,2 SK pr. ha.
Ældre tilsagn min. 1,5 SK pr. ha.
- MEN kommunen kan fastsætte et lavere græsningstryk, ud fra en faglig vurdering
- Vigtigt at give besked til NaturErhvervstyrelsen, hvis dyr flyttes

Kontrol efter fast græsningstryk

Hvilke arealer kan medregnes?

- Ved kontrol ses der ikke på plantedækket – der tælles dyr!
- MEN delarealer over 100 m², der slet ikke er egnet til afgræsning kan ikke få tilskud
- F.eks. tæt skov eller vanddækkede arealer uden plantedække, sump eller arealer med meget tæt buskads, hvor dyrene ikke kan færdes

Hvilke kontrolform skal du vælge?

Synlig afgræsset

- Grundbetaling
- Hvis der kan køres på et areal vælges der altid synligt afgræsse
- brug af skiftefolde
- Sammenhegning – flere tilsagnshaver/forskellige tilsagn
- Parasitter (dyrene udbindes sent og kan flyttes i august)
- Jagt
- Tilskuds fodring på arealer uden tilsagn

Fast græsningstryk

- Lyngarealer
- Våde arealer, hvor det er svært at få dyrene hen over hele arealet
- Ingen tilskuds fodring fra 1. juni til 31. august
- Kun samhegning med marker med samme type tilsagn
- Når der er dyr nok

Slåning af arealer med forpligtigelse til afgræsning

- 1. maj til 20. juni: Plantedækket må ikke slås (hverken afpudsning eller slæt)
- 21. juni til og med 15. september: Afpudsning og slæt
- Slæt: Ok, så længe arealet også afgræsses (≥ 50 % afgræsset).
- Afpudsning: Ikke hele arealet og kun som en naturlig del af driften med afgræsning (efter at dyrene er sat på arealet). Afpudsning af delområder med problemarter er derimod tilladt.
- 16. september til 30. april: Der er ingen regler for slåning/afpudsning af arealet.

Tilbagebetalingskravet lempet

- Overtrædelser: alvor, omfang, varighed og gentagelse i forhold til formålet med ordningen
- Tilbagebetalingskrav af **årets udbetaling inddelt i kategorier:**
10%, 25%, 50% og 100%.
- **Tilbagebetaling af hele tilskuddet**
Ved grove overtrædelser dog 100 pct. + hidtidigt udbetalt tilskud

Eksempler:

Kontrol efter fast græsningstryk:

- **Der er færre dyr på arealet.**
Tilskud nedsættes ud fra antallet af dyr
- **Samhegning med andre arealer eller andre ejere.**
10 pct. af årets tilskud

Kontrol efter synlig græsning:

- **Delområder ikke afgræsset.**
50 pct. af årets tilskud
- **Brug af pesticider eller gødning på arealet**
tilbagebetaling af hele tilskuddet 5 år + bortfald
- **Ingen tegn på, at der har været dyr på arealet.**
100 pct. af årets tilskud + bortfald

Plakater og hjemmesider ☹️

- Årlig udbetaling over 15.000 kr.
- Hjemmeside: gælder kun hvis der er sammenhæng mellem kød eller hø/wrap fra arealet med tilskud
- Plakat skal placeres klart og synligt for offentligheden f.eks Indgang
- A3 og bestandig materiale
- Hele tilsagnsperioden
- Må gerne stå flere ordninger på samme plakat

LDP 2020

[Arealordning]

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

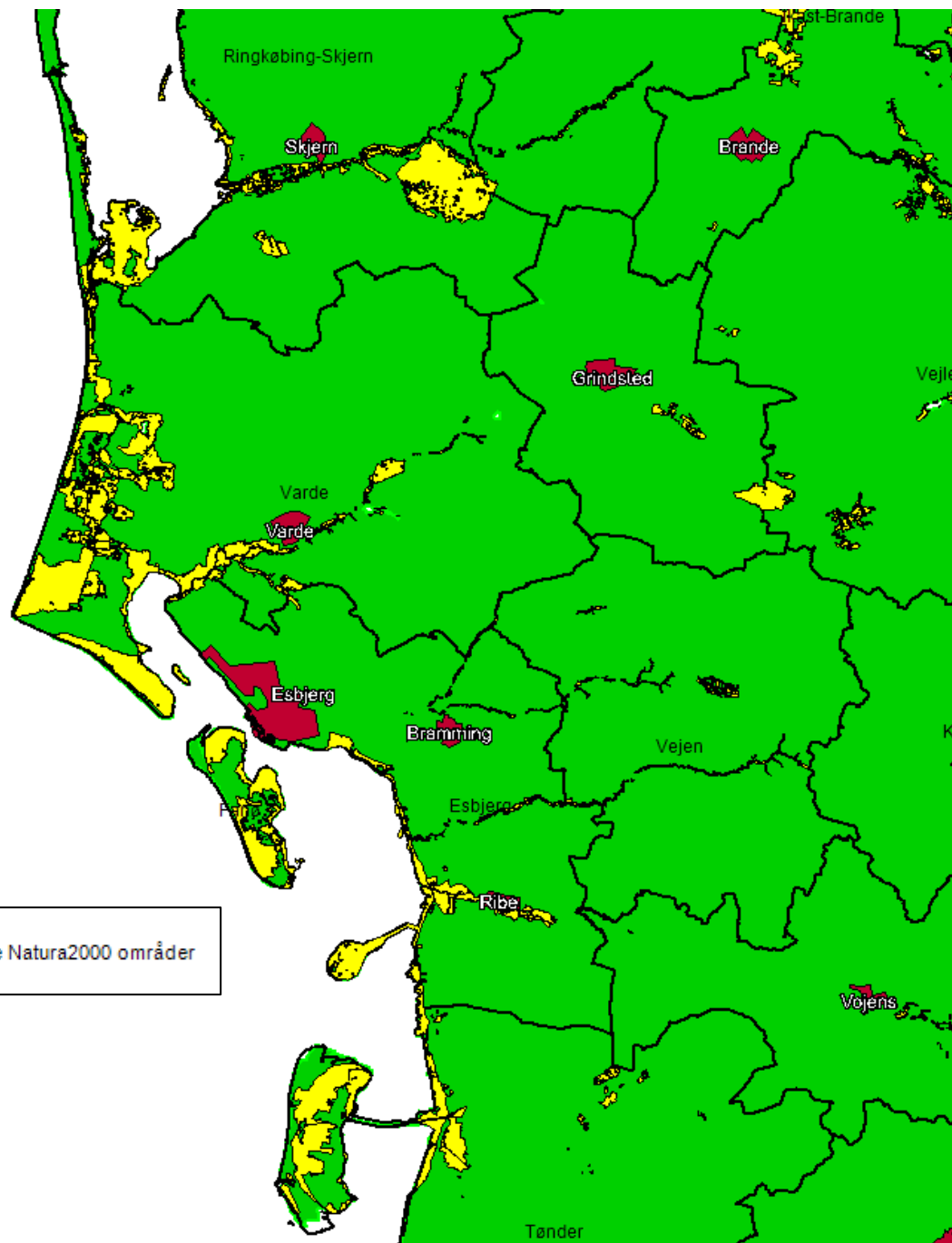
Hegning: hvad gives tilskud til?

- 50 % af arealet skal ligge indenfor de særlige N2000 områder
- Der må gerne være gammelt udslidt hegn på arealet
- 100 % kompensation
 - rydning af hegnslinjen
 - hegn, fangfolde, vand, strøm...
 - opsætning heraf
- Der skal minimum etableres vand eller hegn på arealet
- Skal opretholdes i 5 år

Særlig Natura2000

Rydning: Hvad gives der tilskud til?

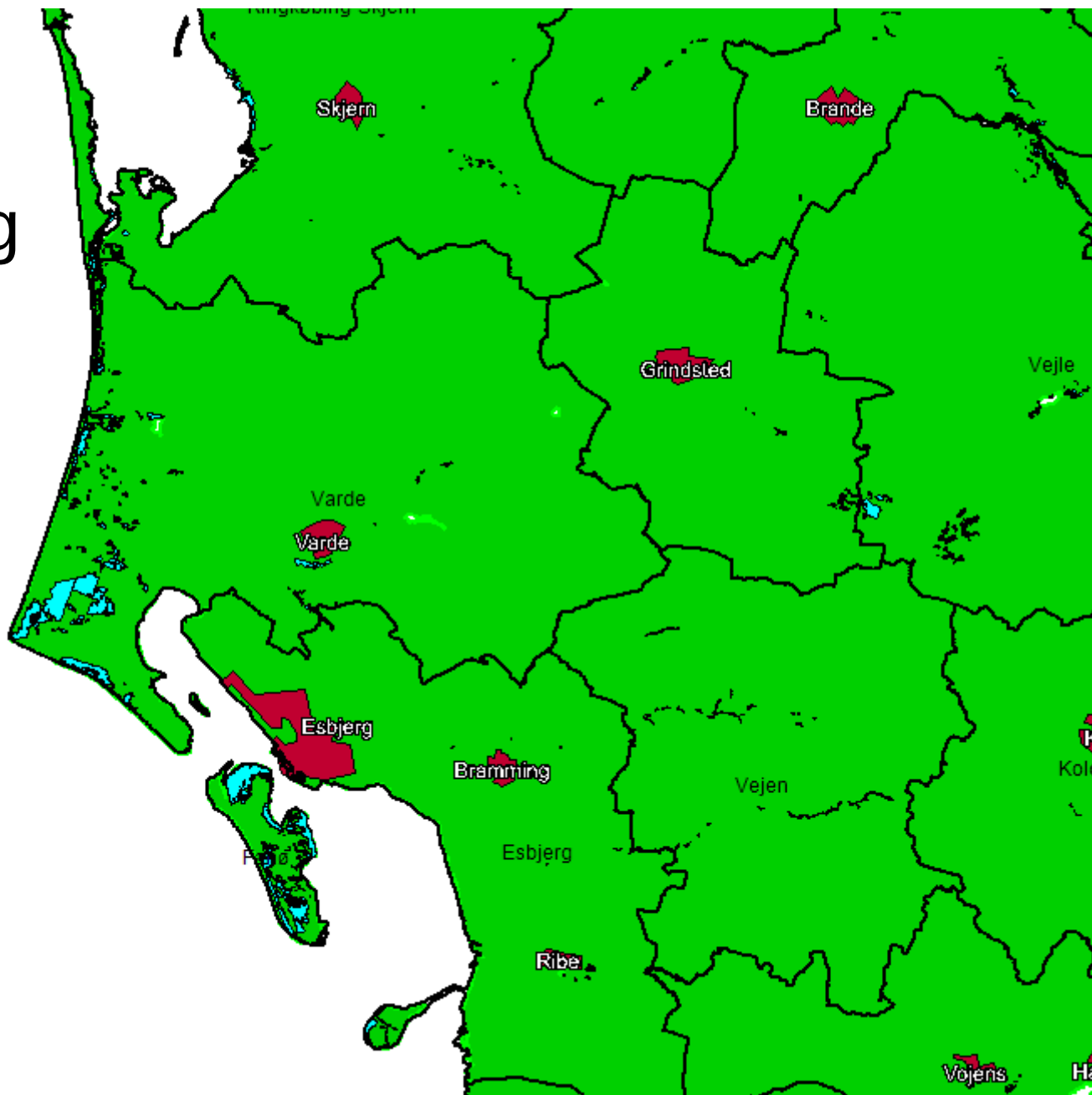
- 50 % af arealet skal være inden for de særlige rydningsområder
- Arealet skal være tilgroet 1. september 2004
- 100 % kompensation
- Skal opretholdes 3-5 år
 - Genvækst må maksimalt være 1 år gammelt
- Bliver omfattet af driftsloven

Undtaget for driftsloven:

- Hældning på mere end 20 %
- Eller beskaffenhed som gør de ikke kan ryddes med alm. landbrugsmaskiner f.eks. blød bund

Rydning

Særlige levesteder for Bilag IV- arter

- tilskuddet skal tilgodese markfirben, birkemus og padder (f.eks spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse) ved at opretholde samt lave nye levesteder for arterne.

Ordningen omfatter op til 100 % tilskud til bl.a.:

- Etablering af søer
- Oprensning af søer
- Etablering af stendynger
- Etablering af jorddiger
- Reetablering af stendiger
- Ansøgningsperiode 2. november 2015 til 12. januar 2016. Ansøgningerne bliver prioriteret efter arternes bevaringsstatus og deres udbredelse.

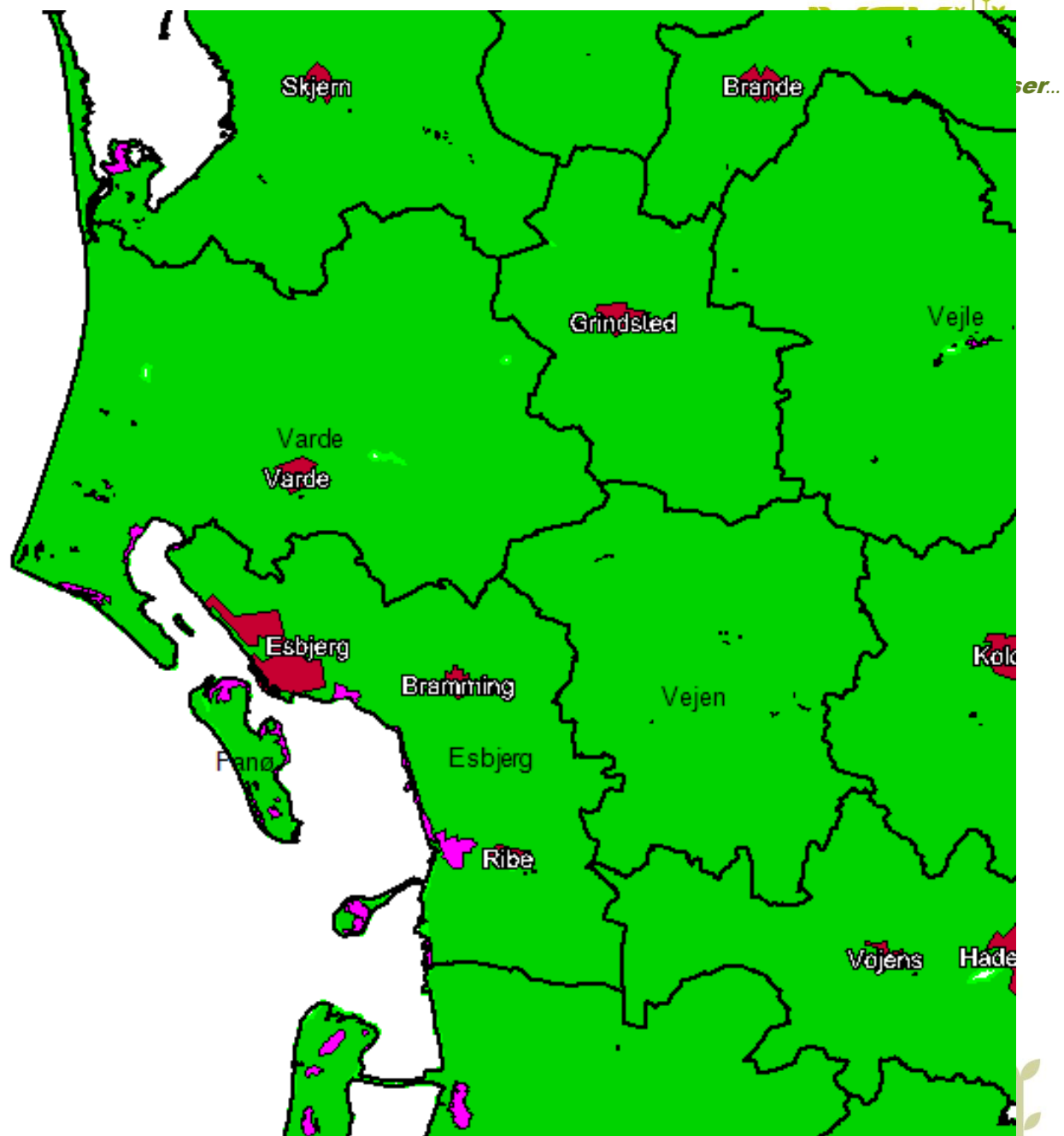

Etablering af naturlige vandstandsforhold

- 20 årige tilsagn
- Mindst 50 % i Hydrologiområde
- Projekter hvor man fx opfylder grøfter og stopper dræn
- Der bliver tinglyst servitut (ikke mulighed for ny ordning efter 20 år)
- Ingen mulighed for jordfordeling
- Artikel 32, hvis arealerne retmæssigt har fået EB støtte 2008
- Projektordning forventes ophørt til 2018
- Støtte 1.800 kr/ha for permanent græs

Hydrologi projekter

Lavbundsordningen

- Udtagning af lavbundsjorder bidrager både til sikring af biodiversitet, reduktion af kvælstofudvaskning og lavere udledning af drivhusgasser.
- 20 årige tilsagn
- Mindst 75 % inden for organogene jorde med min. 12 % organisk kulstof
- Fremme en naturlig hydrologisk tilstand, ikke påvirket af kunstig afvanding eller kunstig tilførsel af vand. Opfylder grøfter og stopper dræn
- Må forsætte med slæt og afgræsning
- Mulighed for jordfordeling
- Der bliver tinglyst servitut (ikke mulighed for ny ordning efter 20 år)

Mini Vådområder

- Mulighed fra 2016

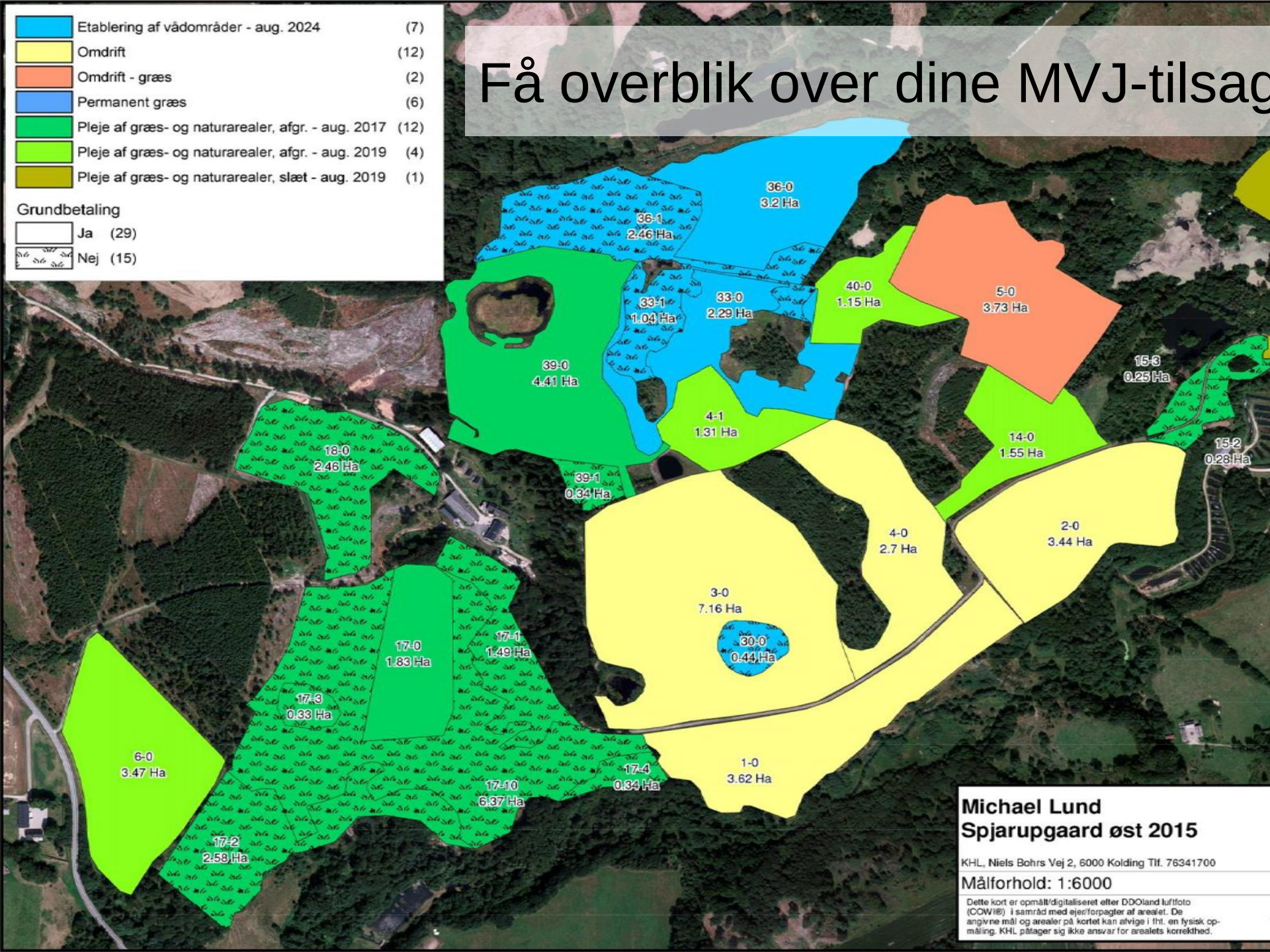
Få overblik over dine MVJ-tilsag

- Etablering af vådområder - aug. 2024 (7)
- Omdrift (12)
- Omdrift - græs (2)
- Permanent græs (6)
- Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2017 (12)
- Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2019 (4)
- Pleje af græs- og naturarealer, slået - aug. 2019 (1)

Grundbetaling

Ja (29)

Nej (15)

**Michael Lund
Spjarupgaard øst 2015**

KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding Tlf. 76341700

Målforskel: 1:6000

Dette kort er opmålt/digitaliseret efter DDO-land luftfoto (COWI) i samråd med ejerforpagter af arealet. De angivne mål og arealer på kortet kan afvige i lrt. en fysisk opmåling. KHL påtager sig ikke ansvar for arealets korrekthed.

Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December
--------	---------	-------	-------	-----	------	------	--------	-----------	---------	----------	----------

Grundbetaling

Afgræsning og slæt

Krav: Synligt afgræsset 15. september

Arealet skal slås i perioden, alternativt afgræsses
1. juni - 15. sep.

Pleje af græs- og naturarealer, afgræsning - udløber aug. 2017

Afgræsning

Slæt

Krav: Synligt afgræsset 31. august

Arealerne skal være omfattede af drift med afgræsning
1. juni - 31. aug.

Slætning i form af slæt der gennemføres som en naturlig del af driften med afgræsning.
Evt. afpudsning efter afgræsning.

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

21. juni - 31. aug.

Pleje af græs- og naturarealer, afgræsning - udløber aug. 2019

Afgræsning

Slæt

Krav: Synligt afgræsset 15. september

Arealerne skal være omfattede af drift med afgræsning
1. juni - 15. sep.

Der må tages slæt eller afpudses delområder efter dyrene er sat ud på arealet.

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

21. juni - 15. sep.

Pleje af græs- og naturarealer, slæt - udløber aug. 2019

Afgræsning

Slæt

Slæt kan ikke erstattes med afgræsning, men der kan suppleres med afgræsning
1. juni - 15. sep.

Der SKAL som minimum tages et slæt (afslået materiale skal fjernes fra arealet).

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

21. juni - 15. sep.

Ændret afvanding - udløber aug. 2024

Afgræsning

Slæt

Arealerne må IKKE afgræsses
1. jan. - 31. april

Arealerne må afgræsses
1. maj - 14. juni

Arealerne SKAL afgræsses
15. juni - 15. sep.

Arealerne må afgræsses
16. sep. - 1. nov.

Arealerne må IKKE afgræsses
2. nov. - 31. dec.

Må godt tage slæt
1. jan. - 14. april

Må IKKE tage slæt eller afpudse
15. april - 22. juni

Må godt tage slæt
23. juni - 31. dec.

Mark 36 og 37 SKAL afpudses mindst en gang i perioden 23. juni - 14. april.

Mark 30 og 31 må afpudses i perioden

Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December
--------	---------	-------	-------	-----	------	------	--------	-----------	---------	----------	----------

Bemærk: Dette faktaark giver et forenklet overblik over forskellige plejekrav og tilskud og skal derfor læses med forbehold.

Vildtrådgivning

